

MEROSTWO

MAIRIE

Jakie sprawy można załatwić w merostwie?

Dokumenty administracyjne:

- ▶ zgłoszenie narodzin dziecka (*déclaration de naissance*),
- ▶ akt urodzenia (*acte de naissance*),
- ▶ oświadczenie o uznaniu dziecka (*reconnaissance de paternité*),
- ▶ zgłoszenie zgonu (*déclaration de décès*),
- ▶ akt zgonu (*acte de décès*),
- ▶ pozwolenie na budowę (*permis de construire*),
- ▶ poświadczenie podpisu (*authentification de signature*).

Sprawy dotyczące dzieci w wieku od 0 do 3 lat:

- ▶ zapisy do żłobka (*petite enfance*).

UWAGA!

Podanie najlepiej złożyć na 6 miesięcy przed urodzeniem dziecka.

Sprawy dotyczące dzieci w wieku od 3 lat:

- ▶ zapisy do szkoły podstawowej (*affaires scolaires*),
- ▶ zapisy do organizacji sportowych, kulturalnych i oświatowych (domów kultury i rekreacji – *maisons du quartier, centre des loisirs*).

UWAGA!

Zapisy do gimnazjum (*collège*) i liceum (*lycée*) przeprowadzane są w szkołach.

Sprawy dotyczące pracy i szkoleń zawodowych

Większość merostw posiada Dział Pracy i Szkoleń (SEF – *Service emploi formation*), który zajmuje się pomocą dla bezrobotnych. Istnieje możliwość bezpłatnego korzystania z telefonu i Internetu przy szukaniu pracy.

Sprawy dotyczące pomocy socjalnej

We wszystkich sprawach związanych z otrzymaniem pomocy socjalnej należy zwracać się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (CCAS – *Centre communal*

d'action sociale). Ośrodkiem zarządza merostwo, które współpracuje z innymi instytucjami, na przykład z Kasą Świadczeń Rodzinnych (CAF).

Sprawy dotyczące mieszkania

- ▶ W Dziale Mieszkań Socjalnych (SLog – *Service du logement*) można złożyć podanie o przyznanie lokalu socjalnego.
- ▶ W Dziale Higieny i Zdrowia (SCHS – *Service communal d'hygiène et de santé*) można złożyć prośbę o ocenę warunków mieszkaniowych.

OPIEKA DLA DZIECI PRACUJĄCYCH RODZICÓW

Jak gminy organizują we Francji opiekę dla dzieci pracujących rodziców?

Gminy zarządzają:

- ▶ żłobkami publicznymi (*crèches collectives*),
- ▶ żłobkami rodzinnymi (*crèches familiales*),
- ▶ żłobkami kilkugodzinnymi, zwanymi *haltes-garderies*.

Instytucje te przyjmują dzieci od 2. miesiąca życia do ukończenia 3 lat (do czasu przejścia dziecka do przedszkola).

Prawo do ubiegania się o miejsce w żłobku publicznym lub rodzinnym mają rodzice pracujący lub zapisani do urzędu pracy. Żłobki kilkugodzinne, zwane *halte garderie*, przyjmują również dzieci niepracujących rodziców.

Jak zapisać dziecko do żłobka publicznego (*crèche collective*)?

Wniosek o przyjęcie dziecka do żłobka publicznego należy złożyć w merostwie najlepiej na kilka miesięcy przed narodzinami dziecka. Po jego urodzeniu należy potwierdzić zapis.

Co to są żłobki rodzinne (*crèches familiales*)?

Są to żłobki mieszczące się w prywatnych mieszkaniach. Przyjmują maksymalnie 4 dzieci.

Opiekunka posiada uprawnienia do opieki nad małymi dziećmi i odpowiednie warunki mieszkaniowe. Ma podpisaną umowę z merostwem.

Lista żłobków rodzinnych znajduje się w każdym merostwie oraz w Ośrodkach Ochrony Matki i Dziecka (PMI – *Protection maternelle et infantile*). Znalazienie takiego żłobka jest zadaniem rodziców.

Co to są żłobki kilkugodzinne (*haltes-garderies*)?

W miejscach tych dzieci przyjmowane są tylko na kilka godzin, raz lub kilka razy w tygodniu. W *halte-garderie* nie ma stołówek. Dziecko powinno więc przyjść do żłobka z własnym posiłkiem. Niektóre gminy ograniczają prawo do korzystania z tej usługi (1,5 dnia na tydzień, na przykład 3 przedpołudnia).

Co to są ogródki dziecięce (*jardins d'enfants*)?

Są to miejsca, w których dzieci w wieku przedszkolnym (od 2 do 6 lat), przebywając z rówieśnikami, uczą się życia w grupie. Ogródki dziecięce są zarządzane przez gminy lub przez zarządy mieszkaniowe bloków socjalnych – OPHLM (*Office public des habitations à loyer modéré*). Lokatorzy mieszkań socjalnych mają pierwszeństwo do zapisu swoich dzieci do tych struktur.

UWAGA!

Ogródki dziecięce nie są odpowiednikiem tradycyjnego żłobka czy przedszkola.

Na jakich zasadach funkcjonują świetlice przyszkolne (*garderies périscolaires*)?

Znajdują się one w każdym przedszkolu i w każdej szkole podstawowej. Przyjmują od godziny 7.30 (dzieci przebywają w nich do rozpoczęcia zajęć lekcyjnych) oraz po zakończeniu lekcji, od 16.30 do 18.30 (dzieci oczekują tam na powrót rodziców z pracy). Zapisy do świetlicy są przeprowadzane w merostwie.

Jakie struktury zapewniają dzieciom opiekę w środy i podczas wakacji szkolnych?

Dzieci można zapisać do ośrodków rekreacyjnych (*centres aérés*). Są one otwarte w środy i podczas wakacji szkolnych, w godzinach od 8.20 do 18.30. Zapisy najczęściej prowadzone są przez dyrektora ośrodka.

UWAGA!

Opłaty za żłobki publiczne, rodzinne, ogródki dziecięce, świetlice i ośrodki rekreacyjne są obliczane na podstawie rozliczenia podatkowego i pobierane w merostwie.

PRZYKŁAD

Barbara i Michał mają 1 dziecko. Kuba ma 10 lat i chodzi do szkoły podstawowej. Codziennie w drodze do pracy Michał zaprowadza syna do świetlicy na godzinę

7.30 do świetlicy. Przedpołudniowe zajęcia szkolne zaczynają się o 8.30, a kończą o 11.30. Przerwa obiadowa trwa 2 godziny. Kuba je obiad w stołówce szkolnej, a potem bawi się na podwórku szkolnym pod opieką wychowawcy. O 13.30 rozpoczynają się zajęcia popołudniowe. Po lekcjach, o 16.30 Kuba wraca do świetlicy, gdzie odrabia prace domowe (études), czekając na rodziców. Środę (dzień wolny od zajęć lekcyjnych) spędza w ośrodku rekreacyjnym (*centre aéré*). Rodzice Kuby płacą za opiekę nad synem oraz posiłki około 120 € miesięcznie.

Czym zajmują się ośrodki opieki nad matką i dzieckiem – PMI (*Protection maternelle et infantile*)?

- ▶ Proponują darmową wyspecjalizowaną opiekę zdrowotną nad matką i dzieckiem do 6. roku życia (między innymi: badania lekarskie – ginekolog, położna, pediatra, okresowe bilanse zdrowia dziecka i obowiązkowe szczepienia).
- ▶ Wspomagają rodziców w procesie wychowania dziecka, organizują spotkania z psychologiem, udzielają porad dotyczących między innymi żywienia i profilaktyki w zakresie zdrowia.
- ▶ Udzielają porad z zakresu zapobiegania ciąży, jej planowania i wyboru środków antykoncepcyjnych.
- ▶ Informują o zapobieganiu chorobom przenoszonym drogą płciową i w razie potrzeby kierują na bezpłatne anonimowe badania i leczenie.
- ▶ Organizują szkolenia dla opiekunek do dzieci.
- ▶ Wydają zezwolenia na otwieranie żłobków rodzinnych.
- ▶ Kontrolują instytucje zajmujące się opieką nad małymi dziećmi.

Kto może skorzystać z bezpłatnych usług PMI?

Między innymi:

- ▶ kobiety w ciąży, nawet nieubezpieczone,
- ▶ przyszli rodzice oraz rodzice małych dzieci,
- ▶ małżeństwa oraz pary pozostające w związkach partnerskich,
- ▶ młodzież.

UWAGA!

Spotkania z pediatrą, kontrola wagi i wzrostu, a także szczepienia są bezpłatne do 6. roku życia, nawet dla dzieci nieobjętych ubezpieczeniem społecznym.

PRZYKŁAD

Agnieszka przyjechała do Francji w 4. miesiącu ciąży. Jej mąż nie miał jeszcze francuskiego ubezpieczenia. Trafita do PMI. Ginekolog zbadał ją, wystawił potrzebne dokumenty i skierował do szpitala położniczego (*maternité*), do asystentki socjalnej, która pomogła jej w uzyskaniu tymczasowego ubezpieczenia AME. Agnieszka

mogła więc korzystać bezpłatnie z badań w szpitalnej poradni dla kobiet ciężarnych *maternité* i nie miała kłopotów z opłaceniem porodu. Po wyjściu ze szpitala zarejestrowała noworodka w poradni PMI. Agnieszka nadal korzysta z tej poradni pomimo że jej mąż znalazł pracę i cała rodzina jest już objęta ubezpieczeniem w *Sécurité sociale*.

WAŻNE ADRESY

Informacje dla rodziców spodziewających się potomstwa oraz wychowujących dzieci do 6. roku życia:

<http://allopmi.fr>

Informacje o funkcjonowaniu PMI w Paryżu:

www.paris.fr/pratique/petite-enfance/protection-maternelle-infantile/qu-est-ce-que-la-pmi/rub_6188_stand_20398_port_13942

Jak gmina organizuje życie kulturalne i sportowe?

Co roku, na początku września, merostwa organizują Dzień Stowarzyszeń Kulturalno-Oświatowych i Sportowych (*Journée des associations*), podczas którego można dowiedzieć się, jakie formy aktywności są proponowane w danej gminie lub dzielnicy.

- ▶ W wielu gminach znajdują się ośrodki kultury i rekreacji (*centre des arts et loisirs*), które organizują zajęcia dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów – imprezy artystyczne, wystawy, festiwale, warsztaty, plenery itp.
- ▶ W prawie każdej gminie znajduje się biblioteka, szkoła muzyczna itp.
- ▶ Gminy często dysponują też obiektami sportowymi (na przykład halą sportową – *gymnase*, basenem – *piscine*).

UWAGA!

Opłaty za udział w zajęciach artystycznych i sportowych są obliczane według dochodów rodziny.

POLICJA MIEJSKA I PAŃSTWOWA

POLICE MUNICIPALE ET NATIONALE

Jak wezwać policję?

Telefonicznie:

17 numer policji we Francji

122 europejski numer alarmowy; wybierając ten numer uzyskuje się połączenie z najbliższą jednostką straży pożarnej lub policji. Połączenie jest bezpłatne, można je zrealizować z telefonu stacjonarnego lub komórkowego, niezależnie od stanu konta telefonu.

Czym jest Policja Miejska?

Policja Miejska jest jedną z trzech formacji, które czuwają nad porządkiem publicznym we Francji (wraz z Policją Państwową i Żandarmerią). Jest utrzymywana przez gminę i podlega bezpośrednio merowi. Wspomaga go w utrzymaniu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy.

Czym jest Policja Państwowa?

Policja Państwowa podlega ministrowi spraw wewnętrznych. Jest to umundurowana i uzbrojona formacja przeznaczona do ochrony bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Do jej głównych zadań należy pilnowanie przestrzegania prawa i ściganie przestępców.

Jakimi sprawami zajmuje się Policja Miejska?

- ▶ Czuwa nad porządkiem i czystością na terenie gminy (na przykład przeprowadza akcje przeciw składaniu śmieci, niebezpiecznych substancji i przedmiotów w niedozwolonych miejscach).
- ▶ Nakłada mandaty za parkowanie w niedozwolonych miejscach.
- ▶ Interweniuje w konfliktach pomiędzy sąsiadami (na przykład zaktócanie ciszy nocnej).
- ▶ Pomaga ofiarom przestępstw i wypadków.
- ▶ Pomaga w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych.
- ▶ Współdziała w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych.

Co to jest oświadczenie *main courante*?

Oświadczenie (*main courante*) można złożyć w komisariatach Policji Miejskiej lub Państwowej. Jest to opis wydarzenia. W oświadczeniu tym opisuje się

na przykład: konflikt pomiędzy sąsiadami (zakłócanie ciszy nocnej), otrzymywanie telefonów z pogrózkami, anonimowych listów, opuszczenie domu przez współmałżonka, przemoc w rodzinie.

Dokument ten nie jest skargą (skargę można złożyć tylko w komisariacie Policji Państwowej). Jest on rejestrowany przez Policję, zostaje nadany mu numer i może być użyty w późniejszej procedurze sądowej, na przykład w sprawie rozwodowej.

W jakich sprawach trzeba zwrócić się do Policji Państwowej?

W przypadku zgubienia lub kradzieży dokumentów, karty kredytowej, telefonu komórkowego itp.

- ▶ Należy udać się do najbliższego komisariatu Policji Państwowej.
- ▶ Każdy posterunek policji ma obowiązek przyjąć zgłoszenie.
- ▶ Na komisariacie policjant sporządza protokół (*procès verbal*) i wydaje zaświadczenie o zgłoszeniu (*récépissé de déclaration*).
- ▶ Zaświadczenie o utracie dokumentów jest potrzebne między innymi przy wyrabianiu nowych czy kontroli drogowej. Policja, wykorzystując swoje systemy ewidencyjne i rejestry operacyjne, może sprawdzić tożsamość osoby, nawet wtedy gdy nie posiada ona żadnego dokumentu.
- ▶ Jeśli utrata dokumentów jest związana z przestępstwem lub wykroczeniem, policjant sporządza protokół, a następnie przekazuje sprawę organowi powołanemu do ścigania przestępców.

W przypadku pobicia, napaści itp.

- ▶ Należy udać się na obdukcję lekarską.
- ▶ Należy złożyć skargę w najbliższym komisariacie (komisariaty posiadają formularze w języku polskim).
- ▶ Skarga zostaje przekazana do Prokuratora Republiki Francuskiej (*Procureur de la République*), który decyduje o dalszym postępowaniu.
- ▶ Niezależnie od decyzji prokuratora można wystąpić o odszkodowanie do komisji przyznającej odszkodowania ofiarom przestępstw – CIVI (*Commission d'indemnisation des victimes d'infractions pénales*) – przy sądzie okręgowym.

STRAŻ POŻARNA

SAPEURS-POMPIERS

Jak wezwać straż pożarną?

Telefonicznie:

- 18** numer straży pożarnej we Francji
122 europejski numer alarmowy; wybierając ten numer uzyskuje się połączenie z najbliższą jednostką straży pożarnej lub policji. Połączenie jest bezpłatne, można je zrealizować z telefonu stacjonarnego lub komórkowego, niezależnie od stanu konta telefonu.

W jakich sytuacjach interweniuje straż pożarna we Francji?

Są to między innymi:

- ▶ pożary mieszkań, lasów,
- ▶ wypadki drogowe,
- ▶ wypadki w pracy i w domach prywatnych,
- ▶ usuwanie gniazd pszczół, os i szerszeni,
- ▶ ulatnianie się gazu,
- ▶ ratowanie zwierząt,
- ▶ zatrucia (zaczadzenie, zatrucie oparami gazów trujących, przedawkowanie leków itp.),
- ▶ podtopienia, porażenia prądem,
- ▶ zatrzymanie pracy serca.

UWAGA!

Straż pożarna jest przeszkolona do udzielania pierwszej pomocy przed przybyciem fachowych służb medycznych lub pomocy medycznej w miejscach, gdzie służby te nie mogą dotrzeć oraz do przetransportowania poszkodowanych do szpitala.

Na jakie pytania trzeba odpowiedzieć dyspozytorowi straży pożarnej?

Między innymi należy:

- ▶ podać swoje imię i nazwisko,
- ▶ zwięźle opisać zdarzenie,
- ▶ podać dokładny adres/lokalizację zdarzenia,
- ▶ potwierdzić numer telefonu, z którego się dzwoni.

UWAGA!

Rozmowy z dyspozytorem są nagrywane. Wezwanie straży pożarnej bez przyczyny może zostać ukarane mandatem.

WAŻNE ADRESY

Police et Gendarmerie

Policja Państwowa i Żandarmeria

☎ **17** (bezpłatny numer alarmowy)

Informacje administracyjne

Allô service public

☎ 3939 (połączenia z Francji);

☎ +33 (0)1 73 60 39 39 (połączenia zagraniczne)

linia czynna w godzinach od 8.00 do 20.00